

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПЛАНУВАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ – ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ПРОЦЕСУ МОДЕРНІЗАЦІЇ СИСТЕМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Вертаючись до питання модернізації навчального процесу в світі вимог Болонської угоди, важливо зупинитися на специфічних рисах окремих спеціальностей вищих навчальних закладів. Підтримується думка, що найменше ця система зручна для гуманітарних галузей освіти, оскільки потребує не стільки бальної оцінки об'єму знань, скільки якісної оцінки деяких умінь та навичок студентів, а саме: говоріння, вимова, швидкість сприйняття мови, навички аудіювання, письма та перекладу. Але є один несумнівно корисний аспект цієї системи, який, при його розвитку та вдосконаленні, міг би бути корисним для будь-якої спеціальності вищого навчального закладу. Мається на увазі самостійна робота студентів; методи її організації та оптимізації. Раніше цей вид роботи завжди згадувався у програмних документах та методичній літературі, але був далекий від довершеності, оскільки більшість студентів не засвоювала за весь курс навчання цього виду навчальної роботи і, як результат, не мала розвинутих навичок науково-пошукової роботи, яка так необхідна для науково-дослідницької діяльності. Тому найціннішим у Болонському процесі є відчутний наголос на організації самостійної роботи студентів.

Найнеобхіднішим вважається заохочення студентів у самостійному пошуку інформації, самостійному її осмисленні і використанні під час виконання комплексних завдань та проектів.

Внаслідок того, що сучасна молодь взагалі читає набагато менше ніж попередні покоління через величезну кількість інформації, яка не потребує глибокого осмислення та напруженої розумової діяльності, виникають певні складнощі в організації самостійної роботи студентів, а саме виникає необхідність винаходу нових методів заохочення студентів у самостійних видах учбової діяльності. Один з них - це завдання на рівні проектів та комплексні роботи. Саме тут найважливіша роль викладача, як організатора самостійної роботи студентів. Він має винайти і навіть створити умови, за яких студент буде постійно обертатися у колі вимог, нерозривно пов'язаних з творчим пошуком і самостійною активністю. Звідси виникає потреба цілеспрямованої постановки завдань студентам на рівні, що охоплює велику кількість пи-

тань та поширює дослідницький пошук за межі навіть одного предмету і логічно пов'язаний з декількома предметами. З другого боку, завдання повинні носити евристичний характер, від виконання яких студент отримує пізнавально-амбіційне задоволення. Студент повинен відчувати себе справжнім науковцем у певній галузі. Пропонується такий вид завдань, як командні проекти: коли проект чи комплексне завдання вимагає участі не одного а декількох студентів. Спільний проект передбачає самостійний пошук необхідної інформації окремих студентів з наступним обговоренням та дискусіями, які можуть знову підняти питання про необхідність подальшого пошуку інформації для поширення або завершення комплексного завдання або проекту. Такі види самостійної роботи виховують у студентів навички командної роботи, почуття відповідальності за свою ділянку роботи, спонукають їх до винаходу оригінальних шляхів рішення питань, поширення пошуку необхідної інформації.

О.Д.Динник, викладач
odkonotop@mail.ru

Конотопський інститут СумДУ, м. Конотоп

МЕТОДИ УДОСКОНАЛЕННЯ САМОСТІЙНОЇ ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Національна система освіти нині потребує теоретико-методологічного обґрунтування основних напрямів свого становлення й розвитку. Стрижневий напрям прогресивних педагогічних технологій - це особистісний підхід до студентів у навчально-виховному процесі, який об'єднує і втілює такі виховні ідеї та принципи:

- ідею розвитку особистості, чи особистісної спрямованості виховання й освіти;
- загальнолюдські принципи гуманізму;
- ідею демократизації педагогічних взаємин як основи формування демократичної особистості;
- поглиблення індивідуального підходу;
- принцип відповідності навчання і виховання;

У зв'язку з цим освітня функція нині втрачає провідну роль, поступаючись своїм місцем функціям виховній, розвитковій і самовдосконалення.

Методи позааудиторної роботи покликані допомогти вихованцю вищого навчального закладу набути знання в процесі самостійної роботи. Відомо, що ніхто просто так не отримує певну сукупність знань,